

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ**

ΣΤΑΛΑΧΤΗ ΚΟΝΙΑ ΑΜ : Β2020009

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Κα ΣΤΑΜΟΥ ΣΟΦΙΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ, 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

- 1.1 ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ
- 1.2 ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ
- 1.3 ΠΕΡΙΛΗΨΗ
- 1.4 ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- 2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
- 2.2 ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
- 2.3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
- 2.4 Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

- 3.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ
- 3.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
- 3.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
- 3.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
- 3.5 ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

- 4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
- 4.2 ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ
- 4.3 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κεφάλαιο 1^ο

1.1 ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Σταλαχτή Κόνια, με αριθμό μητρώο Β2020009, φοιτήτρια του Ιονίου Πανεπιστημίου, της σχολής Επιστήμη Πληροφορίας του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας δηλώνω υπεύθυνα: Είμαι συγγραφέας της πτυχιακής εργασίας και κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών, λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας δική μου και του ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου.

Η δηλούσα

Σταλαχτή Κόνια

1.2 ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασία θα ήθελα να ευχαριστήσω πρώτα τον Θεό που με βοήθησε να το πάρω απόφαση να την ξεκινήσω, καθώς δυσκολεύτηκα πολύ.

Ασφαλώς, την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Κ. Στάμου Σοφία η οποία με ενίσχυσε και ήταν δίπλα μου σε κάθε απορία που είχα σχετικά με την εργασία. Πρόθυμη και ενθαρρυντική σε κάθε βήμα μου, να με συμβουλεύσει με τον καλύτερο τρόπο.

Ευχαριστώ θερμά την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ελευθερούπολης και προσωπικά την διευθύντρια Ντίνα Τρουτπέγλη, το προσωπικό τόσο για την ηθική στήριξη όσο και για το υλικό που μου πρόσφεραν.

Δεν θα ήθελα να παραλείψω τον πατέρα μου Λουκά, την μητέρα μου Ανδρονίκη, τα αδέρφια μου Ευάγγελο, Δέσποινα, Άννα, Αθανάσιο, την ξαδέρφη μου Ευτυχία αλλά και όλους τους φίλους μου την Λίνα, Πηνελόπη, Κωνσταντίνα, Διαλεχτή οι οποίοι με ενθάρρυναν κάθε φορά που με έβλεπαν να μην ασχολούμαι με την πτυχιακή μου. Μου τόνιζαν πόσο πολύ θέλουν να πάνε στη ορκωμοσία μου, να με δουν με το πτυχίο στο χέρι και να πετύχω τους στόχους που έχω βάλει.

Ένα ακόμη σημαντικό άτομο που έπαιξε ενθαρρυντικό ρόλο στο να τελειώσω την πτυχιακή μου ήταν η γιαγιά μου Δέσποινα. Θα της δώσει μεγάλη χαρά να με δει να παίρνω πτυχίο από την σχολή που επέλεξα να φοιτήσω. Η πρώτη εγγονή από το τρίτο της παιδί, στα 93 της, να την έχω δίπλα μου, η συγκίνηση θα είναι απερίγραπτη. Η ερώτηση της «πότε τελειώνεις;» ή φράση της «άντε λίγο ακόμη έμεινε, θα τα καταφέρεις» αντηχούν στα αυτιά μου συνεχώς.

Σας ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου όλους, χωρίς εσάς δεν θα έφτανα να τελειώσω την πτυχιακή μου και να είμαι έτοιμη να πάρω το πτυχίο μου. Πετυχαίνοντας αργά και σταθερά τους στόχους μας, θα καταφέρουμε να γίνουμε αυτό που θέλουμε, γιατί πολύ απλά είναι στο χέρι μας.

Λέξεις κλειδιά: Δημόσιες βιβλιοθήκες, βιβλία, υπηρεσίες, δράσεις, στόχος.

Keywords: Public libraries, books, services, actions, goal.

1.3 ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αναντίρρητα, ο ρόλος των βιβλιοθηκών διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη σύγχρονη κοινωνία με την διάδοση γνώσης, την δυνατότητα της ενημέρωσης στο σύνολο του πληθυσμού αλλά και την διάδοση της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Βιβλιοθήκη δεν είναι μόνο τα βιβλία, τα ράφια, ο χώρος, ο τόπος αλλά η διάδοση της ανθρώπινης σκέψης με την μορφή της ανάγνωσης της περιεχόμενης στις συλλογές πληροφορίας, η σύμπραξη στη διαδικασία της ανακάλυψης, μάθησης και γνώσης.

Δυστυχώς, σήμερα η ανάγνωση βιβλίων από την νεολαία έχει εκλείψει, καθώς η τεχνολογία έχει προχωρήσει δραματικά και κινδυνεύουμε σε λίγο να μην γνωρίζουν οι νέοι τι σημαίνει η φράση ανάγνωση βιβλίου. Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας συνήθισαν να διαβάζουν βιβλία, γιατί μεγάλωσαν με αυτά και με την φιλοσοφία τους. Χρειάζεται όμως, να βρεθούν τρόποι, να διαδοθεί η αξία του βιβλίου, η ανάγνωση και τα οφέλη του σε όλες τις ηλικίες. Η ψηφιοποίηση των βιβλίων, αρχείων και μουσείων μπορεί να διευρύνει τους ορίζοντες, να κάνει πιο εύκολη και γρήγορη την χρήση τους, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι εκλείπουν τα μειονεκτήματα της φυσικής χρήσης του βιβλίου. Το άγγιγμα, το ξεφύλλισμα, η μυρωδιά, η σωματική επαφή, οι εικόνες, αυτή η ιδιαίτερη προσωπική σχέση με το βιβλίο.

Είναι αναγκαίο να σκεφτούμε όλοι τρόπους για να προστατέψουμε το βιβλίο. Να τονιστεί η αξία του, ως σημαντική πηγή γνώσεων, κριτικής σκέψης, κοινωνικοποίησης, ανταλλαγής εμπειριών και συναισθημάτων.

1.4 ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ

Η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος της πτυχιακής μου εργασίας ήταν αποτέλεσμα της αγαστής συνεργασίας και απόφαση που πάρθηκε από κοινού με την επιβλέπουσα μου καθηγήτρια. Η καταγωγή μου, από τον Δήμο Παγγαίου και η αγάπη μου για αυτόν τον τόπο, η δίμηνη πρακτική άσκηση στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ελευθερούπολης και η άριστη συνεργασία μου με όλα τα εργαζόμενα μέλη σ' αυτήν, η άμεση γνωριμία μου με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας μιας Δημόσιας Βιβλιοθήκης, η επαφή μου με τους επισκέπτες της Βιβλιοθήκης και οι συζητήσεις μου με αυτούς υπήρξαν καθοριστικοί παράγοντες για την επιλογή του θέματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Δημόσια βιβλιοθήκη είναι η βιβλιοθήκη η οποία απευθύνεται στο σύνολο των ανθρώπων, χωρίς να υπάρχει κάποιο κέρδος με σκοπό την επιμόρφωση και την ανάπτυξη των γνώσεων τους.

2.2 ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Βιβλιοθήκη είναι ένας ολόκληρος κόσμος, το σύμπαν, μια εξερεύνηση, μία περιπέτεια, μια έκπληξη, ένας θησαυρός! Ο καθένας μπορεί να ανακαλύψει τα μυστικά, τα μυστήρια της βιβλιοθήκης. Να ψάξει, να αναζητήσει, να ρωτήσει, να εξερευνήσει, να ανακαλύψει αυτό που θέλει ή χρειάζεται. Δεν υπάρχουν διακρίσεις ή αποκλεισμοί αλλά θέληση, όρεξη, πόθος, λαχτάρα, αγάπη. Η σχέση ανθρώπου με τα βιβλία είναι βίωμα, τρόπος ζωής, είναι ένα όμορφο ταξίδι με μοναδικές εμπειρίες, χωρίς τέλος.

Η κύρια διαφορά μεταξύ των δημοσίων και δημοτικών βιβλιοθηκών είναι ότι στις δημόσιες χορηγείται ένα ποσό από το κράτος για την ανάπτυξη τους, ενώ στις δημοτικές από τον εκάστοτε δήμο. Έτσι, καταλαβαίνουμε γιατί οι δημόσιες βιβλιοθήκες αρκετές φορές είναι πιο ανεπτυγμένες ως προς το υλικό που διαθέτουν ή και τις δράσεις τους.

Στις βιβλιοθήκες υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση στο υλικό που διαθέτουν αλλά και τα πολυμέσα τους. Ο κάθε χρήστης είναι καλό να μπορεί να βρει μόνος το υλικό που ψάχνει μέσα από την αναζήτηση που θα κάνει και να συμμετέχει στις δραστηριότητες τους.

Στόχος των βιβλιοθηκών είναι να καταφέρουν ολοένα και περισσότερο να επεκταθούν στη ψηφιοποίηση. Καθώς η τεχνολογία αυξάνεται συνεχώς είναι αναγκαίο να εναρμονιστεί με τα δεδομένα της εποχής και η κάθε βιβλιοθήκη ξεχωριστά. Εξασφαλίζοντας πιο εύκολα την πρόσβαση των χρηστών στη αναζήτηση του υλικού και των απαιτήσεων του.

Η ελληνική στατιστική αρχή το 2022 έκανε μία έρευνα και κατέγραψε πόσες βιβλιοθήκες υπάρχουν στη Ελλάδα. Το σύνολο το βιβλιοθηκών ανέρχονται στις 347,

από τις οποίες 40 είναι οι δημόσιες, 139 δημοτικές βιβλιοθήκες, 167 βιβλιοθήκες νομικών προσώπων. Χωρίζονται σε διάφορες κατηγορίες όπως ειδικές, γενικές, πανεπιστημιακές και κινητές μονάδες. Σε σύγκριση με το 2020 παρατηρήθηκε μια εύλογη ανάπτυξη των χρηστών ως προς τον δανεισμό. Το δυσάρεστο είναι ότι ο αριθμός των βιβλιοθηκονόμων με γνώσεις μειώθηκε.

2.3 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Για την εύρυθμη λειτουργία των βιβλιοθηκών υπάρχει ο κανονισμός. Σύμφωνα με την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, η βιβλιοθήκη επιδιώκει να προωθήσει την γνώση, την πληροφορία, την εκπαίδευση, χωρίς να υπάρχουν διακρίσεις πολιτικών, θρησκευτικών, φυλετικών παραγόντων. Είναι κέντρο πληροφόρησης, ένας χώρος που μπορεί ο καθένας να βρει πληροφορίες, να έχει πρόσβαση σε βιβλία, περιοδικά, ψηφιακά μέσα ή να λάβει απαντήσεις σε διάφορα ερωτήματα από εξειδικευμένο προσωπικό. Ενισχύει την αναγνωσιμότητα, κάθε είδους σχετική μορφωτική και πολιτισμική δραστηριότητα και επιπλέον μπορεί να παρέχει ειδικές υπηρεσίες, όπως η οργάνωση υλικού, η ανάπτυξη συλλογών της, η επιλογή και η επεξεργασία υλικού μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες. Όπως για παράδειγμα είναι η καταλογράφηση, η ταξινόμηση, η αυτοματοποίηση, καθώς και η διατήρηση, η αναπαραγωγή, η συντήρηση των τεκμηρίων.

Ο κανονισμός εστιάζει στις υποχρεώσεις του προσωπικού δηλαδή να εξυπηρετεί το κοινό σε ότι χρειάζεται στις συνεργασίες, τις δράσεις, τις ώρες και τις μέρες λειτουργίας της, στις επιμορφώσεις και τα σεμινάρια που πρέπει να παρακολουθήσει το προσωπικό.

Τέλος, προβαίνουν σε διάφορες αξιολογήσεις, ώστε να εξελιχθούν, να βελτιωθούν όσο το δυνατό περισσότερο.

2.4 ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Οι Δημόσιες βιβλιοθήκες ιδρύονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από τη γνώμη του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών.

Οι Δημόσιες Βιβλιοθήκες έχουν έδρα σε δήμους, δημοτικά διαμερίσματα ή κοινότητες της χώρας και ιδρύονται κατά προτεραιότητα σε περιοχές στις οποίες υπάρχουν ήδη κάποια θεμέλια που θα καταφέρουν να εξελιχθούν, είτε είναι κάποια δωρεά είτε κάποιο περιουσιακό στοιχείο. Οι δωρεές γίνονται δεκτές μόνο με υπουργική απόφαση και με συμβολαιογράφο. Ιδρύονται αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ. στο τέλος προστίθενται στη κοινότητα ή στη πόλη τους όπου έχουν έδρα η κάθε βιβλιοθήκη.

Οι συλλογές ενσωματώνονται στη συλλογή της κάθε βιβλιοθήκης στις οποίες δωρίζεται το Υλικό με μία σφραγίδα που αναγράφει το όνομα της βιβλιοθήκης. Βιβλιοθήκες που ανήκουν στην κυριότητα φυσικών προσώπων ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μπορούν να μετατρέπονται σε Δημόσιες Βιβλιοθήκες ύστερα από αίτηση του φυσικού προσώπου ή του οικείου ανώτατου οργάνου διοίκησης της βιβλιοθήκης και με την προϋπόθεση ότι τα περιουσιακά της στοιχεία κινητά ή ακίνητα δωρίζονται κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στο δημόσιο για να αποτελέσουν περιουσιακά στοιχεία της βιβλιοθήκης που θα ιδρυθεί λόγω της μετατροπής.

Η δωρεά ακίνητων γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε φορολογική ή άλλη επιβάρυνση, εισφορά και κάθε υπέρ τρίτου δικαίωμα τόσο για την κατάρτιση του συμβολαίου όσο και για τη μεταγραφή του στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου. Η δωρεά εφόσον δεν υπάρχουν βάρη και κρίνεται συμφέρουσα γίνεται δεκτή για λογαριασμό του Ν.Π.Δ.Δ. που ιδρύεται, με τη κοινή υπουργική απόφαση ίδρυσης που προβλέπεται στη παράγραφο 1, χωρίς άλλες διατυπώσεις εκτός της μεταγραφής της στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου όταν υπάρχουν ακίνητα και χωρίς επιβαρύνσεις κάθε μορφής. Όταν πρόκειται περί νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, το μόνιμο προσωπικό της βιβλιοθήκης που μετατρέπεται αν έχει τα αντίστοιχα προσόντα μπορεί ύστερα από αίτηση του που υποβάλλεται πριν από την ιδρυτική απόφαση και με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η οποία λαμβάνεται μετά από γνώμη του αρμόδιου για τα θέματα προσωπικού των Δημόσιων Βιβλιοθηκών που συνιστώνται κατά την ίδρυση της

βιβλιοθήκης λόγω μετατροπής. Η προηγούμενη υπηρεσία του υπολογίζεται για οποιαδήποτε συνέπεια. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις δημιουργούνται στη περίπτωση αυτή προσωποπαγείς θέσεις με την απόφαση ένταξης οι οποίες καταργούνται μετά την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο αυτών που τις κατέχουν. Επιπλέον, ο σκοπός των βιβλιοθηκών είναι μορφωτικός, εκπαιδευτικός, πολιτιστικός και πληροφοριακός και αυτό γίνεται κυρίως μέσα από την απόκτηση των βιβλίων και περιοδικών και κάθε είδους Υλικού για χρήση του αναγνωστικού κοινού. Τέλος, ο Διευθυντής ή ο Προϊστάμενος αναπληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97 του Ν.2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α). Αν δεν υπάρχει αναπληρωτής μπορεί να ασκεί χρέη προϊσταμένου εκπαιδευτικός κατηγορίας ΠΕ που υπηρετεί στη Βιβλιοθήκη με απόσπαση ή οποιοσδήποτε άλλος υπάλληλος που ορίζεται από το Ε.Σ.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Νόμος 3149/2003 (ΦΕΚ 141/Α/10-06-2003): Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Δημόσιες Βιβλιοθήκες και Άλλες Διατάξεις

Νόμος 4452/2017 (ΦΕΚ 17/Α/15-02-2017): Ρύθμιση θεμάτων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος και Άλλες Διατάξεις

Νόμος 2557/1997 (ΦΕΚ 271/Α/24-12-1997) – Άρθρο 1: Εθνική Πολιτική Βιβλίου – Λογοτεχνικά Βραβεία και Συναφή Ζητήματα

Υπουργική Απόφαση 83064/ΙΖ/2003 (ΦΕΚ 1173/Β/20-08-2003): Κανονισμός Λειτουργίας Δημόσιων Βιβλιοθηκών

Υπουργική Απόφαση 190/2009 (ΦΕΚ 637/Β/06-04-2009): Κατά Νόμο Προσφορά Υλικού στις Δημόσιες Βιβλιοθήκες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗΣ

Η Ελευθερούπολη είναι μια από τις αρχαιότερες κωμοπόλεις της Ανατολικής Μακεδονίας, έδρα ομώνυμου δήμου του Νομού Καβάλας. Είναι χτισμένη στους πρόποδες του Παγγαίου και Συμβόλου Όρους δίπλα στη εθνική οδό Καβάλας – Θεσσαλονίκης, 16 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Καβάλας. Αναπτύχθηκε κυρίως μετά την εγκατάσταση προσφύγων από την Μικρά Ασία, γνωστή περισσότερο με την ονομασία Πράβι. Υπήρξε σπουδαιότατο θρησκευτικό κέντρο της αρχαιότητας και αξιόλογη πηγή πλούτου, με τα μεγάλα δάση του και τα περίφημα μεταλλεία χρυσού και αργύρου. Σήμερα είναι εμπορικό και αγροτικό κέντρο, με αξιόλογη βιοτεχνία επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ελευθερούπολης ιδρύθηκε το 1967 και στεγάζεται σε κτίριο της Ιεράς Μητρόπολης, με δωρεάν παραχώρηση για χρήση. Έχει οριστεί ως Δημόσια Κεντρική από το 1988, σύμφωνα με το ΦΕΚ [941/Τ.Β/30-12-1988](#) και αποτελεί ΝΠΔΔ που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Διαθέτει πάνω από 130.000 τόμους βιβλίων κάθε θεματικής κατηγορίας, καθώς και τμήμα περιοδικών ποικίλης ύλης, το οποίο υλικό ανανεώνεται συχνά και σύμφωνα με την τρέχουσα εκδοτική κυκλοφορία. Διαθέτει παιδικό και νηπιακό τμήμα με ειδικό αναγνωστήριο για τις μικρές ηλικίες, καθώς και χώρο εκδηλώσεων με επαρκή υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Παρέχει πρόσβαση σε χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών αλλά και στο διαδίκτυο. Ιδιαίτερα αξιόλογη είναι η δραστηριοποίηση της σε ότι αφορά την διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα σχολεία της περιοχής, την υλοποίηση εκδηλώσεων φυλαναγνώσιας και δημιουργικής απασχόλησης, την προώθηση του βιβλίου μέσω βιβλιοπαρουσιάσεων. Επίσης ιδιαίτερα σημαντική είναι η λειτουργία μιας κινητής μονάδας για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού συστήματος της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Κάθε χρόνο οργανώνονται αξιόλογες καλοκαιρινές εκστρατείες ανάγνωσης και δημιουργικότητας σε συνεργασία με τη Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας και το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών.

3.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Η Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αναφέρει τον γενικό κανονισμό των βιβλιοθηκών. Η κάθε βιβλιοθήκη στηρίζεται σε αυτό τον κανονισμό και μπορεί να προβεί σε μετατροπές, να προσθέσει οτιδήποτε θεωρεί σημαντικό, να τονίσει κάτι άκρως απαραίτητο και να το διαμορφώσει με τον καλύτερο τρόπο.

Ο κανονισμός της δημόσιας κεντρικής βιβλιοθήκης Ελευθερούπολης, τονίζει ότι δανείζει βιβλία, περιοδικά και οπτικοακουστικό υλικό. Ο κάθε πολίτης δανείζεται με την επίδειξη της κάρτας μέλους, μέχρι 15 μέρες εκτός αν κάνει ανανέωση του τεκμηρίου και προστεθούν ακόμη 15 με μέγιστο αριθμό τεκμηρίων 5. Η διάρκεια του οπτικοακουστικού υλικού είναι για πέντε ημέρες, με εξαίρεση εκπαιδευτικούς, νηπιαγωγούς, δασκάλους που το χρειάζονται για επαγγελματικό σκοπό. Τα περιοδικά διατίθενται μόνο για ανάγνωση στη βιβλιοθήκη. Όπως και το σπάνιο και ιστορικό υλικό που υπάρχει στη βιβλιοθήκη, δεν δανείζεται και είναι μόνο για χρήση το διάστημα εκείνο που είναι στη βιβλιοθήκη.

Το υλικό που δανείζεται θα πρέπει να επιστρέφεται εγκαίρως στις ημερομηνίες που αναλογείται, στη κατάσταση που βρισκόταν διότι υπάρχουν κυρώσεις σε τυχόν κακή χρήση του βιβλίου. Όπως να το αντικαταστήσει ή να μην μπορεί να ξανά δανειστεί.

Παρέχεται και δυνατότητα φωτοτύπησης το ανώτερο 10 σελίδες το άτομο, με σεβασμό στα πνευματικά δικαιώματα των συγγραφέων με τον νόμο 2121/1993

Επίσης, διαθέτει επιτραπέζια παιχνίδια, εκ των οποίων αυτά που έχουν την σήμανση μπορούν να δανειστούν. Σε περίπτωση που έχει φθαρεί ή έχει χαθεί οτιδήποτε είναι υποχρεωμένος να το αντικαταστήσει ή ακόμη το προσωπικό μπορεί να προβεί σε διακοπή του δικαιώματος δανεισμού.

Ακόμη, διαθέτει χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών με δωρεά πρόσβαση. Τα ανήλικα παιδιά κάτω των 18 ετών απαιτείται να υπογράψουν την αίτηση οι γονείς που παραχωρούν την άδεια να χρησιμοποιήσουν τους υπολογιστές με ανώτατο όριο 30 λεπτά, εκτός αν είναι για εκπαιδευτικό σκοπό. Γίνεται με σειρά προτεραιότητας, ποιος το χρειάζεται περισσότερο και για ποιο σκοπό.

Η χρήση διαδικτύου μπορεί να γίνει κάτω υπο κάποιες συνθήκες με σεβασμό, εάν υπάρχει κάποιο τεχνικό πρόβλημα να το αναφέρει στο αρμόδιο, να μην αποθηκεύει στο σκληρό δίσκο, απαγορεύεται να επέμβει στο λογισμικό. Όταν δεν τηρηθούν τα παραπάνω τότε υπάρχουν κυρώσεις όπως να μην ξανά χρησιμοποιήσει το διαδίκτυο, να επιβάλλει χρηματική αποζημίωση. Οι υπολογιστές κλείνουν αυτόματα 15 λεπτά πριν το κλείσιμο της βιβλιοθήκης.

Η προστασία προσωπικών δικαιωμάτων είναι πρωταρχικό μέλημα της βιβλιοθήκης και δίνουν ιδιαίτερη σημασία. Τα στοιχεία κρατούνται για την ταυτοποίηση του μέλους (όχι ταυτότητα ή διαβατήριο), για άμεση επικοινωνία. Σε οποιαδήποτε τροποποίηση ενημερώνονται οι χρήστες, ή για οποιαδήποτε άλλη χρήση και με την συγκατάθεση τους μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

3.3 ΤΜΗΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Η βιβλιοθήκη χωρίζεται σε διάφορα τμήματα. Στο πρώτο όροφο, υπάρχει το νηπιακό – παιδικό τμήμα. Εμπλουτισμένο με παιδικά, εφηβικά, πληροφοριακά βιβλία για παιδιά και εφήβους. Διατίθενται τραπεζάκια που μπορούν να κάτσουν και να αναγνώσουν βιβλία και εκείνη την ώρα ή να παίξουν κάποιο επιτραπέζιο που βρίσκονται εκεί δίπλα. Εδώ γίνονται οι εκδηλώσεις και η παρουσιάσεις, όπου υπάρχει ειδικός χώρος σχεδιασμένος σε μορφή γάμα να κάθονται γύρω γύρω τα παιδιά και να βλέπουν την δράση. Επίσης στο ίδιο όροφο υπάει και μια αίθουσα όπου υπάρχουν τα περιοδικά, βοηθήματα για τους εκπαιδευτές αλλά και ασασένσερ για να μεταφερθούν σε άλλους ορόφους άτομα με αναπηρικά προβλήματα ή μεγάλης ηλικίας άτομα.

Στο πρώτο όροφο υπήρχει και ένα μέρος του τμήματος των ενηλίκων. Μια πλούσια συλλογή από ελληνική και ξένη λογοτεχνία, πολλούς και διαφορετικούς συγγραφείς. Ενώ στο δεύτερο όροφο είναι το μεγαλύτερο μέρος του τμήματος αυτού με τις περισσότερες κατηγορίες που υπάρχουν όπως φιλοσοφικές επιστήμες, θρησκείες, ψυχολογία, θετικές επιστήμες, κοινωνιολογικά ή ακόμη και ξενόγλωσσα βιβλία σε γαλλική, γερμανική και ρώσικη γλώσσα.

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης έχει ταξινομηθεί με βάση το διεθνές ταξινομικό σύστημα Dewey. Είναι πλήρως καταλογογραφημένη με βάση τους Αγγλο-Αμερικάνικους Κανόνες Καταλογογράφησης (AACR2) και αυτοματοποιημένη με βάση το διεθνές πρότυπο κωδικοποίησης UNIMARC σε ολοκληρωμένο σύστημα αυτοματισμού (ILS).

Επιπλέον, στο δεύτερο όροφο υπάρχει υλικό από CD-Rom, CD ήχου, DVD-Rom, DVD, Blue-Ray Discs κλπ. Διάφορα βοηθήματα, ταινίες, μουσική κ.α. Υπάρχει και ένα μικρό μέρος στο παιδικό τμήμα, με παιδικές ταινίες.

Το τμήμα τοπικής συλλογής, είναι μια συγκεκριμένη συλλογή που αφορά τον Δήμο Παγγαίο, αλλά και πιο ευρύτερα τον Ν. Καβάλας. Στόχος της βιβλιοθήκης είναι να καταφέρει να συγκεντρώσει όσο περισσότερο υλικό, ώστε να μπορεί ο καθένας να μελετήσει όσες περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν την ιστορία του τόπου του.

Στο τμήμα με τα σπάνια βιβλία υπάρχουν βιβλία μέχρι την χρονολογία του 1940. Ένα μέρος από αυτά έχουν μεταφερθεί για ψηφιοποίηση.

Αυτά τα βιβλία δεν δανείζονται, με συνεννόηση όμως με τους αρμόδιους μπορούν να μελετηθούν με πολύ προσοχή και σεβασμό μέσα στη βιβλιοθήκη.

Υπάρχει τμήμα περιοδικών και εφημερίδων, που καλύπτουν διάφορα θέματα όπως διατροφή, υγεία, μαγειρική κ.α. Κάποια από τα περιοδικά που είναι σε τεύχη δανείζονται ένα
Ενώ οι εφημερίδες, δανείζονται.

κάθε πέντε ημέρες.
τοπικού τύπου, δεν

3.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Η βιβλιοθήκη της Ελευθερούπολης, διαθέτει ένα ακόμη σημαντικό τμήμα το οποίο είναι των ΑΜΕΑ και με άτομα που έχουν προβλήματα όρασης. Υπάρχει ένας ειδικός εκτυπωτής, Braille, όπως υπάρχουν και ακουστικά βιβλία. Τα άτομα με αναπηρία και ειδικές ανάγκες έχουν πρόσβαση μέσω του ανελκυστήρα που βρίσκεται στο ισόγειο του κτηρίου.

Μια ακόμη πάρα πολύ σημαντική υπηρεσία που διαθέτει είναι τρία βιβλιοαυτοκίνητα που λειτουργούν ως κινητές βιβλιοθήκες, σε διάφορα σχολεία, υποστηρίζοντας την πρωτοβάθμια και την δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Είναι πολύ εμπλουτισμένα με σύγχρονα βιβλία και με πλούσια συλλογή. Διαθέτει πάνω από 50.000 τόμους. Πλέον, λόγω περικοπών, λειτουργεί μόνο το ένα βιβλιοαυτοκίνητο, το οποίο μεταφέρεται σε όλη την ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Μερικές περιοχές από τις οποίες πηγαίνει είναι Καβάλα, Δράμα, Ξάνθη, Ροδόπη και ετησίως δανείζει περίπου 15.000 βιβλία. Υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη στήριξη σε όλο αυτό το έργο και μπορεί να επιβεβαιωθεί από τα σχολεία που ζητάνε να τα επισκεφτούν.

Μια δράση η οποία λαμβάνει μέρος από τον μήνα Οκτώβριο έως τον μήνα Μάιο είναι η λέσχη ανάγνωσης εφήβων. Μια φορά τον μήνα τα παιδιά μαζεύονται και σχολιάζουν ένα βιβλίο το οποίο έχουν διαβάσει κατόπιν με συνεννόηση όλων.

Εάν δεν εντοπίσετε το βιβλίο που επιθυμείτε στο κατάλογο των ψηφιακό μέσω ιστοσελίδας, ή στα ράφια υπάρχει ο διαδανεισμός. Η βιβλιοθήκη επικοινωνεί με κάποια άλλη η οποία έχει το τεκμήριο που επιθυμείτε και με την συμπλήρωση μίας αίτησης το στέλνουν στο μέρος που βρίσκεστε. Τα έξοδα μεταφοράς δεν επιβαρύνουν την δημόσια υπηρεσία αλλά τον χρήστη.

Τέλος, είναι οι προτάσεις βιβλίων τις οποίες μπορούν να κάνουν οι χρήστες, με κριτήρια όπως το να μην υπάρχει το βιβλίο, ή να είναι κάποιο πιο σύγχρονο ή σε μια διαφορετική έκδοση. Με αυτό τον τρόπο προσελκύει άτομα να έρθουν πιο κοντά στο βιβλίο, αλλά και σε αυτό που επιθυμούν. Αγορές γίνονται ανάλογα με τον ετήσιο προϋπολογισμό.

3.5 ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Στόχος της βιβλιοθήκης είναι να μελετά, να παρατηρεί και να ενσωματώνει τις νέες τεχνολογίες, ώστε να εξελίσσεται στο καλύτερο και πιο αποτελεσματικό τρόπο. Να προσελκύει τους νέους με την δική τους ψηφιακή διάλεκτο. Να τους δώσει να καταλάβουν τα θετικά του βιβλίου. Μέσα από ένα βιβλίο παίρνουμε απλόχερα γνώση για οποιοδήποτε θέμα μας απασχολεί, μπορεί να μειώσει το στρες σύμφωνα με έρευνα του 2009 από το Πανεπιστήμιο του Sussex, τονίζοντας ότι είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος, αναπτύσσουμε κριτική γνώση, βοηθάν στη αυτοσυγκέντρωση, διευρύνουν και εμπλουτίζουν το λεξιλόγιο μας, αναπτύσσουν την φαντασία, προάγουν την κοινωνικοποίηση και βελτιώνουν μέχρι και την ποιότητα του ύπνου.

Το όραμα της, είναι να καταφέρει να καταφέρει να βοηθήσει στη πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής. Η αποστολή της είναι η δωρεάν πρόσβαση, η καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας και η ενίσχυση της πνευματικής δράσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 ΣΥΜΠΕΡΕΣΜΑΤΑ

Τελειώνοντας την πτυχιακή μου εργασία με θέμα τις δημόσιες βιβλιοθήκες κατέληξα σε κάποια σημαντικά συμπεράσματα. Κατηγοριοποιώντας σε ηλικικές φάσεις, τα παιδιά μέχρι και 10 ετών παρατηρείται μια κίνηση στη ανάγνωση καθώς φορείς όπως η οικογένεια, το σχολείο τα προάγουν στη φιλιαναγνωσία. Παρατηρώντας τις ηλικίες από 12 έως 18, τους έφηβους, δυστυχώς η ανάγνωση βιβλίων εκλείπει σε τέτοιο βαθμό που μπορεί να ρωτήσουν «τι είναι το βιβλίο», η τεχνολογία, οι εφαρμογές, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια τους έχουν απομακρύνει. Σίγουρα, υπάρχει ένα ποσοστό που διαβάζει, είναι όμως μειονότητα. Οι ενήλικες γνωρίζουν την αξία του βιβλίου και της ανάγνωσης και για τον λόγο αυτό το μεγαλύτερο ποσοστό πάνω από 40 ετών διαβάζει αρκετά. Ακόμη και να μην έχουν χρόνο λόγω υποχρεώσεων και απασχολήσεων θα βρουν να αφιερώσουν λίγο χρόνο και να ξεκουραστούν διαβάζοντας 2 ή 3 σελίδες από ένα βιβλίο.

Δράσεις και προσπάθεια στη διάδοση του βιβλίου γίνεται από φορείς όπως τις βιβλιοθήκες, τα σχολεία για να καταφέρουν να προσελκύσουν τα παιδιά. Είτε με χειροτεχνίες, είτε με παιχνίδια, με επιτραπέζια, με τραγούδια, παραμύθια κλπ. Γίνονται ενέργειες, ώστε να τραβήξουν την προσοχή των παιδιών και να κρατήσουν

το ενδιαφέρον τους. Το κάλεσμα διάφορων ηθοποιών ή ατόμων που έχουν χαρίσματα στο θέατρο, την μουσική ή την ζωγραφική τους δίνει εύνασμα να αγαπήσουν και να ασχοληθούν με αυτό που τους αρέσει.

4.2 ΠΑΡΑΜΠΟΜΠΕΣ

Παρουσίαση Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης μέσα από ένα βίντεο
<https://www.youtube.com/watch?v=O4bD2gHpZks>

Μια μέρα στη βιβλιοθήκη – ένα παιδικό βίντεο μας αναλύει πως είναι η βιβλιοθήκη
<https://www.youtube.com/watch?v=Mj6bHDPH-Zs>

4.3 Πηγές

https://www.ipaidia.gr/endiaferouses-eidiseis/giati-i-vivliothiki-einai-o-kosmos-mou/#goog_rewarded

<https://www.in.gr/2023/12/05/greece/poses-vivliothikes-exei-ellada-h-anagnostiki-kinisi/>

Εφημερίδα Ελληνικής Κυβερνήσεως
<https://www.libver.gr/wp-content/uploads/downloads/2012/05/kanonismosvivliothikon.pdf>

Η νομοθεσία <https://www.nlg.gr/wp-content/uploads/2019/10/3149-2003.pdf>

Βιβλιοθήκη Ελευθ/πολης
<https://vivi-elefth.gr/%cf%80%cf%81%ce%bf%cf%84%ce%ac%cf%83%ce%b5%ce%b9%cf%82-%ce%b2%ce%b9%ce%b2%ce%bb%ce%af%cf%89%ce%bd/>

Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Larousse Britannica (τόμος 19)

Η Ελευθερούπολη τότε και τώρα του Θεόδωρος Δημ. Λυμπεράκης, δικηγόρος και πρώην μέλος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Βιβλιοθήκης.